

**ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК
УНИВЕРСИТЕТІ**

Спорт және өнер факультеті

«БЕКІТЕМІН»

Қабылдау комиссиясының
төрайымы, университет ректоры
Ж. Темірбекова
«   »   2023 ж.

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Дайындау бағыты: 6B014-Жалпы дамудың пәндік мамандандырылған
мұғалімдерін даярлау

Білім беру бағдарлама тобы: B004-Бастапқы әскери дайындық
мұғалімдерін даярлау

Құрастырғандар:

Аға оқытушы, аға лейтенант Т.Б.Қасенов
Аға оқытушы, полковник Б.Ж.Қуанышбаев

Шығармашылық емтихан бағдарламасы Дене мәдениеті кафедрасының
мәжілісінде талқыланды. Хаттама №. 11 «18» сәуір.....2023ж.

Кафедра меңгерушісі Б.Қ.Мұхамеджанов Б.Қ.Мұхамеджанов

Факультеттің оқу-әдістемелік комитетінде мақұлданды,
Хаттама №. 9 «16».....05.....2023ж.

Оқу-әдістемелік комитетінің төрағасы У.А.Кулетова У.А.Кулетова

Факультет деканы Б.З.Абусейтов Б.З.Абусейтов

Келісілді:

Академиялық мәселелер вице-ректоры Э.Идрисова Э.Идрисова

Университет оқу-әдістемелік комитетінде бекітілді,
Хаттама №. 15 «18».....05.....2023ж.

Мазмұны

1.	Жалпы ережелер	4
2.	Емтиханның мақсаты мен міндеттері	5
3.	Емтиханды ұйымдастыру тәртібі	5
4.	Бірінші шығармашылық емтиханды өткізу талаптары мен нормативтері, бағалау көрсеткіштері	5
5.	Екінші шығармашылық емтиханды өткізу талаптары мен нормативтері, бағалау көрсеткіштері	6
6.	Ұсынылатын әдебиеттер тізімі	9

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

В004-Бастапқы әскери дайындық мұғалімдерін даярлау білім беру бағдарламасы тобы бойынша шығармашылық емтихан өткізудің осы бағдарламасы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» №600 бұйрығы негізінде жасалған.

Шығармашылық емтихандарды өткізу шығармашылық емтиханды талап ететін білім беру бағдарламалары тобы бойынша оқуға түсуші құжат тапсырған жоғары оқу орнында жүргізіледі.

Шығармашылық емтихан нысаны мен нәтижелерін бағалау осы бағдарламаға сәйкес анықталады.

Шығармашылық емтихандарды ұйымдастыру және өткізу үшін Ректордың бұйрығымен бекітілетін емтихан комиссиялары құрылады.

Шығармашылық емтихандардың кестесін (емтиханды өткізу нысаны, күні, уақыты және өткізу орны, кеңестер) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және құжаттарды қабылдау басталғаннан кешіктірмей талапкерлердің назарына жеткізіледі.

Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім туралы құжаты бар оқуға түсушілер үшін шығармашылық емтихандар 45 балдық жүйе бойынша бағаланады.

Қысқартылған оқыту мерзімдерін көздейтін жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша оқуға түсушілер үшін шығармашылық емтихан 20 балдық жүйе бойынша бағаланады.

Емтихан өткізу кезеңінде талаптардың сақталуын қамтамасыз ету және даулы мәселелерді шешу, шығармашылық емтихан тапсырушы адамдардың құқықтарын қорғау мақсатында апелляциялық комиссия құрылады.

Апелляциялық комиссия шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеген адамдардың өтініштерін қарау үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы Ректордың бұйрығымен бекітіледі.

Апелляцияға өтінішті шығармашылық емтихан тапсырған талапкер апелляциялық комиссия төрағасының атына жеке береді, Өтініштер шығармашылық емтихан нәтижелері жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және апелляциялық комиссия оны бір тәулік ішінде қарайды.

Апелляциялық комиссия әрбір тұлғамен жеке тәртіппен жұмыс жасайды. Адам апелляциялық комиссияның отырысына келмеген жағдайда оның апелляцияға берген өтініші қаралмайды.

Апелляциялық комиссияның жұмысы төраға және комиссияның барлық мүшелері қол қойған хаттамамен рәсімделеді.

Шектеу іс-шаралары жағдайында шығармашылық емтихан қабылдау санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтай отырып жүргізілетін болады.

2. Емтиханның мақсаты мен міндеттері

В004 - «Бастапқы әскери дайындық мұғалімдерін даярлау» білім беру бағдарламасы тобы бойынша шығармашылық емтиханды қабылдау мақсаты Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіне құжат тапсырған оқуға түсушілер арасынан шығармашылық және болашақ бастапқы әскери дайындық мамандығы саласына бейімі бар, дарынды жастарды іріктеп алу.

3. Емтиханды ұйымдастыру тәртібі

В004 - «Бастапқы әскери дайындық мұғалімдерін даярлау» білім беру бағдарламасы тобына оқуға түсу үшін талапкер екі шығармашылық емтихан тапсырады.

Шығармашылық емтихандар:

1-ші шығармашылық емтихан-«Спорт түрлері бойынша нормативтер»

2-ші шығармашылық емтихан-«Спорт ойындары бойынша нормативтер» бойынша

4. Бірінші шығармашылық емтиханды өткізу талаптары мен нормативтерді бағалау көрсеткіштері

Бірінші шығармашылық емтиханы – «Спорт түрлері бойынша нормативтер».
Жеңіл атлетика:

Гимнастика:

ЖЕҢІЛ АТЛЕТИКА

Жаттығулар	Ерлер		Әйелдер	
	Нәтиже	Ұпай	Нәтиже	Ұпай
1	2	3	4	5
Жүгіру – 100 м. (секунд)	13,0сек	10	15,4	10
	13,4сек	8	15,8	8
	14,2сек	5	16,6	5
	15,0сек	3	17,2	3
	15,8сек	2	18,0	2
Кросс – 3000 м. Ерлер (минут) Кросс – 2000 м. Қыздар (минут)	11,00мин	5	9:00,	5
	12,00мин	4	10,00	4
	13,00мин	3	11,00	3
	15,00мин	2	12,00	2
	16,30мин	1	4,55	1
Граната лақтыру метр (ұл 700гр) (қыз 500гр)	45	5	32	5
	46	4	31	4
	47	3	30	3
	48	2	29	2
	49	1	28	1

Тұрған орнынан секіру	2,65	5	2,10	1
	2,60	4	2,00	8
	2,55	3	1,90	6
	2,50	2	1,80	4
	2,45	5	1,70	2
	2,40	1	1,60	1

ГИМНАСТИКА

Жаттығулар	Ерлер		Әйелдер	
	Нәтиже	Ұпай	Нәтиже	Ұпай
1	2	3	4	5
Ағаш аттан ұзынынан секіру, биіктігі 120 см. Ортекеден көлденен секіру, биіктігі 115 см. (әйелдер үшін, ұпай)	10,0 балл	10	10,0 балл	10
	9,0 балл	8	9,0 балл	8
	8,0 балл	6	8,0 балл	6
	7,0 балл	4	7,0 балл	4
	6,0 балл	2	6,0 балл	2
Кермеге тартылу (Ерлер үшін – неше рет) Қолды желкеге қойып, жатқан жерінен денесін көтеру және түсіру (әйелдер үшін - неше рет)	18	10	40	10
	17	8	38	8
	16	6	36	6
	15	4	34	4
	14	2	30	2

5. Екінші шығармашылық емтиханды өткізу талаптары мен нормативтерді бағалау көрсеткіштері

5.1. Дәстүрлі форматта емтиханды ұйымдастыру

Екінші шығармашылық емтиханы – «Спорт ойындары» бойынша жаттығулар.

1. Ерсілі-қарсылы жүгіру (*челнок бег*) (3×10)
2. Айып добын лақтыру аймағында допты екі жақта алып жүріп себетке лақтыру (секунд)
3. Айып добын лақтыру (10 рет лақтырғанда нешеуі түсті)
4. 6-7 метр ара қашықтықта екі қолмен допты жоғары жақпен беру (допты үзіліссіз беру саны) (волейбол).

СПОРТТЫҚ ОЙЫНДАР НОРМАТИВТЕРІ

Жаттығулар	Ерлер		Әйелдер	
	Нәтиже	Балл	Нәтиже	Балл
1	2	3	4	5
1. Челнок шабыс (3×10) (секунд)	7,5 - 7,7	10	8,7-8,9	10
	7,8 - 8,0	9	9,0-9,2	9
	8,1 - 8,4	8	9,3-9,5	8
	8,5 - 8,6	7	9,6-9,8	7
	8,7 - 8,9	6	9,9-10,0	6
	9,0 - 9,2	5	10,1-10,2	5
	9,3 - 9,5	4	10,3-10,4	4
	9,6 - 9,8	3	10,5-10,7	3
	9,9 - 10,0	2	10,8-11,0	2
	10,1 - 10,2	1	11,1-11,3	1
2. Айып добын лақтыру аймағында допты екі жақта алып жүріп, себетке лақтыру(секунд) (баскетбол).	11,0 - 11,6	15	12,0-12,2	15
	11,7 - 12,0	13	12,3-12,5	13
	12,1 - 12,8	10	12,6-12,8	10
	12,9 - 13,5	8	12,9-13,11	8
	13,6 - 14,0	6	13,12-13,15	6
	14,1 - 14,5	5	13,16-13,18	5
	14,6 - 14,8	4	13,19-13,21	4
	15,0 - 15,2	3	13,22-13,24	3
	15,3 - 15,5	2	13,25-13,27	2
	15,6 - 16,0	1	13,28-13,34	1
3. Айып добын лақтыру (10 рет лақтырғанда нешеуі түсті) (баскетбол).	10	10	10	10
	9	9	9	9
	8	8	8	8
	7	7	7	7
	6	6	6	6
	5	5	5	5
	4	4	4	4
	3	3	3	3
	2	2	2	2

	1	1	1	1
4. 6-7 метр ара қашықтықта екі қолмен допты жоғары жақпен беру (допты үзіліссіз беру саны) (волейбол).	15	10	12	10
	14	9	11	9
	13	8	10	8
	12	7	9	7
	11	6	8	6
	10	5	7	5
	9	4	6	4
	8	3	5	3
	7	2	4	2
	6	1	3	1

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Майхиев Д. Алғашқы әскери және технологиялық дайындық: Әдістемелік нұсқау. Жалпы білім беретін мектептің 10-сынып мұғалімдеріне арналған құрал. 1- және 2-бөлімдер. Алматы: Мектеп, 2019.
2. Садықов К.И., Ермембетов Ж.М. Әскери нысанды киіміндегі айырым белгілерінің шығу тарихы және даму кезеңдері. Қарағанды, 2016
3. Рихтер А.И., Яковенко В.Л. Алғашқы әскери және технологиялық дайындық. 2-бөлім. Көкшетау: Келешек-2030, 2020.
4. Аширбаева Н. Арнайы әскери мектептерде оқушылардың зияткерлігін дамытудың педагогикалық шарттары Алматы: 2015.
5. Қазақстан Республика Қарулы Күштерінің басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының жалпыәскерлік жарғылары. Ақ орда, 2016.
6. Майхиев Д. Алғашқы әскери дайындық. Дидактикалық материалдар. Алматы: Мектеп, 2015.
7. Алшынбаева Ж.Е. Психология және адам дамуы Қарағанды: ҚарМТУ баспасы, 2019.
8. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнін оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдама Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2017.
9. Демеуов А.Қ. Әскери ұрыс тактикасын оқытып-үйрету әдістемесі. Шымкент 2020.
10. Жалпы әскери жарғылар негіздері. Оқулық. Қарағанды. «Ақнұр» баспасы 2018. Б.Б.Джакупакынов
11. Тактикалық дайындық. Оқу құралы Тұран. Түркістан 2019. Т. Б. Қасенов
12. 2. Жалпы тактика. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті 2018 О.В.Ажимов, О.Ю.Скоков, Х.Е.Суюндиков және т.б.
13. 3. Тактикалық дайындық. Оқу құралы. «Әлем» баспаханасы, Шымкент 2017. А.Қ.Демеуов, Б.С.Омаров